

Gotlands Allehanda

Hela öns tidning sedan 1872

LÖRDAG 11 AUGUSTI 2018

www.helagotland.se • Pris 20 kr

KULTUR
TEXTIL MED TYSK
TITEL VISAS PÅ GKF

SID B4

GA SÖNDAG
DE FANN LUGNET
PÅ STENKUMLA
PRÄSTGÅRD

SID B2-3

50-procentig ökning av elnätsavgifter på ön

NYHETER Geab:s elnätsavgifter har höjts flera gånger de senaste åren. För vissa hushåll med så mycket som över 50 procent på tre år.

Nödvändigt för att kunna underhålla elnätet, menar Geab. Orimligt anser Anna Werner på Villaägarna.

SID 4

Vill locka
väljare från
SD, S och C

NYHETER "En stark röst för Gotland", kallar Jesper Skalberg Karlsson (M) sin personvals kampanj inför valet. Förutom från sitt eget parti hoppas han locka väljare från SD, S och C. SID 8

FOTO: TOBIAS WALLSTRÖM

Cuckovic
tillbaka på
Gutavallen

SPORT Han öste in mål för FC Gute och fick GA-bollen 2014. På söndag är Goran Cuckovic tillbaka på gotländsk mark för första gången efter den uppmärksammade flytten 2016. Serben gör sin tredje säsong i IFK Mora. SID 24

NYHET
EFTER-
LÄNGTAT
BESKED

SID 8

Nu ska de lösa
algernas gåta

NYHETER I Herrviks gästhamn ligger en segelbåt som till det yttre ser ut som alla andra. Men skenet bedrar. I själva verket sysslar den med djuplodande forskning om algbloomingens mysterium. SID 6-7

BILCITY
Gotländska bilförsäljning sedan 1945
Öppettider:
Mån-Tors 8-18
Fre 8-17 Lör 10-13

Fantastiska priser
på utvalda
begagnade bilar.

visbybilcity.se

7388159002001

Högt antal fall kring psykisk ohälsa

GOTLAND
Antalet fall kring psykisk ohälsa har ökat under sommaren.

Skalen till den okade psykiska ohälsan är fera. Men polisen tror att det kan beror på en kombination av värme, folkförening och alkohol.

— Vi vet att alkohol under lång tid påverkar sinnesstämningen. Det kombinerat med värmen tror vi är en stor orsak, säger Joakim Nordborg, ytter befäl hos polisen på Gotland.

Sommaren har inneburit många uttryckningar kopplade till psykisk ohälsa för polisen.

— Vi har haft minst ett akutfall per dygn under en tid nu.

För att hantera fallen utgår polisen från IPT-47, lagens om psykiatrisk tvångsvård och IPT-fallen har ökat betydligt i år.

— Detta innebär att vi gör en första bedömning av personen om det är akut. Om så är fallet får patienten frivilligt göra ett val om den vill vårdas. Sedan gör läkare en andra bedömning ifall tvångsvård är nödvändigt. (Helagotland.se)

Johannes Grahn

Bönder får hjälp med stängsel

GOTLAND
Den här veckan inleder ett 15-tal deltagare i utbildnings- och jobbsatsningen Naturnära jobb arbete med att konstruera hjälpa lantrukare på Gotland att stängsia betesmark.

Fodersituationen för öns lantrukare är fortsatt mycket ansträngd till följd av den långvariga torkan. För att underlättा för lantrukare att kunna flytta sina djur till nya betesmarker läggs nu alla resurser inom Naturnära jobb på Gotland på stängsling. Redan den här veckan har deltagarna påbörjat ett stängslingsarbete åt en lantrukare på östra Gotland.

— Lantrukare som är i behov av stängslingshjälp kan ansöka via ett formulär på länstyrelsen, säger länstyrelsens sammordnare Antonia Baumert.

Naturnära jobb är regeringens satsning på skapa tillfälliga anställningar för arbetsökande som är nyetablerade/nyanlända i Sverige eller arbetslösade som varit utan anställning en längre tid. (GA)

Jens Müller bär segla tack vare en vän som han delade lägenhet med. Samma vän deltog i det tyska seglingsläget i OS i London 2012.

FOTO: FELIX WEDJEJSÖ

Jens Müller köpte båten Tina V för tre år sedan. Genom att använda den i forskningsarbetet kan han kombinera sitt jobb och sin hobby.

FOTO: FELIX WEDJEJSÖ

Tillsammans med sin besättning studerar Jens Müller sjökortet.

I aktion.

FOTO: MATTHIAS KREUZBERG

Matthias Kreuzberg och Katharina Klehmet är forskare och har

under två veckor arbetat med Jens Müller ombord på hans båt. När de åker hem kommer två nya besättningsdeltagare från Tyskland att ta deras platser.

FOTO: FELIX WEDJEJSÖ

De vill lösa gåtan

HERRVIK/GOTLAND

Algblomningar är vardagsmat för både gotlänner och andra kring Östersjön. Men vad som faktiskt orsakar blomningarna är inte klarlagt. Det vill Jens Müller ändra på.

Lantrukare som är i behov av stängslingshjälp kan ansöka via ett formulär på länstyrelsen, säger länstyrelsens sammordnare Antonia Baumert.

Naturnära jobb är regeringens satsning på skapa tillfälliga anställningar för arbetsökande som är nyetablerade/nyanlända i Sverige eller arbetslösade som varit utan anställning en längre tid. (GA)

är hans privata och seglades upp av honom och hans flickvän tidigare i sommars.

— Vi trodde det skulle bli en lugn tur, men vindarna gjorde att vi fick kryssa nästan hela vägen.

Med Herrvik som utgångspunkt har han sedan i början av juli utfört mätningar med kolidioxiddelten på olika djup i Östersjön. Genom att göra sådana mätningar innan, under och efter algblomningar vill han ta reda på varför det faktiskt sker.

— Vissa hävdar att det är värmen, andra menar att det är på grund av övergödning. Det är fortfarande osäkert.

— Om det blir för höga värgor är det svårt att genomsätta det vi vill på ett bra sätt, säger han.

Han sitter i sittbrynnen på sin segelbåt, med en grön mössa på huvudet och i en grå t-shirt från universitetet där han är verksam. Båten,

Min masterutbildning är klart. Nu ska jag försöka att få en jobb i en företag som har med havet att göra. Det är viktigt att jag kan hjälpa till med att hålla båten i god skick.

Jens Müller växte upp i Berlin och hade för tio år sedan knappat sitt första segelbåt. Vägen till att nu arbeta med båten som utgångspunkt började när han efter tre år på universitetet letade efter en masterutbildning inom kemi och oceanografi.

När en bekant boende i Kiel erbjöd honom ett rum att bo i sitt segelbåt, medan han studerade i Rostock. Genom en handledare kom han in på just algblomningar. Handledaren i fråga hade under 15 år studerat Östersjöns kolidioxiddelten genom mätutrustning som fästs vid lastfartyg.

Resultatet var väldigt stora mängder data. Men samtidigt hade mätningarna ett problem – de var alla utförda på samma djup, cirka tre meter under havsnivån. Då kom Jens Müllers segelbåt i bilen.

— Med utrustningen på segelbåten kan vi nära olika djup. Och då kan vi ännu mer exakt klarräcka hur algerna lever och dör.

Jens Müller tror att algblomningar kan hänga samman med mycket solsken, men inte nödvändigtvis höga temperaturer. Han hänvisar till forskningsresultat som visar att algerna börjar blom-

om algblomningen

Min mastersutbildning skulle vara klar sommaren

Men sa till mig att efter den sommaren så skulle han lära mig att segla. Och så blev det.

Jens Müller

ma även om temperaturen inte har varit särskilt hög, så länge solen skinet. Det skulle då bero på just fotosyntesen och inte värmen sig.

— Men än så länge är det bara en teori, säger han.

Hittills är han nöjt med tiden i Herrvik och berättar om hur tacksam han är över hamngrannarnas hjälp med båtens strulande motor.

— I alla fall har han hjälpt till att få en bra båt.

— Folk här har en väldigt stark förtur till allt. De brukar dyka upp. Det har nästan kännts som att vi gjorde mätningar i 15 år i onöдан – vi

hade ju bara kunnat fråga någon här, säger han med ett skratt.

Felix Wedjejsö

felix.wedjejsjo@gottlandsallehanda.se

Algblomning

● Förekommer i alla typer av vatten över hela världen – i hav, sjöar och vattendrag.

● Även närlägningen – exempelvis kväve och fosfor – bidrar till att det bildas.

● Algblomningar kan ske året runt, men är vanligast under sommaren och hösten.

● På grund av solbehovet återfinns algerna vid vat-

tentryten, där solen är som starkast.

Källa: SMHI